

Ammattikorkeakoulujen kansainväliset opiskelijat ovat voimavara Suomelle

- Lukukausimaksuvelvollisten opiskelijoiden määrä on kasvanut korkeakouluissa vauhdilla ja ammattikorkeakouluissa jo yli 80 prosenttia kansainvälisistä opiskelijoista tulee EU- ja ETA-alueen ulkopuolisista maista.
- Ammattikorkeakouluissa opiskeli vuonna 2024 noin 10 500 lukuvuosimaksuvelvollista opiskelijaa. Opiskelijoista selkeä enemmistö tulee Etelä- ja Kaakkois-Aasiasta.
- Eniten kansainvälisiä opiskelijoita opiskelee liiketalouden, ICT-alan ja tekniikan koulutusohjelmissa. Myös sote-alan koulutusohjelmissa kansainvälisten opiskelijoiden määrä on kasvussa.
- Ammattikorkeakoulut perivät jo nyt lukuvuosimaksuja, jotka kattavat suurimman osan koulutuksen kustannuksista. Stipendikäytäntöjä on uudistettu tukemaan suomen ja ruotsin kielen oppimista.
- EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevat opiskelijat työllistyvät keskimäärin hyvin Suomeen. Asiantuntijatehtäviin työllistyvät erityisen hyvin ICT- ja sote-alan tutkinnon suorittaneet opiskelijat.

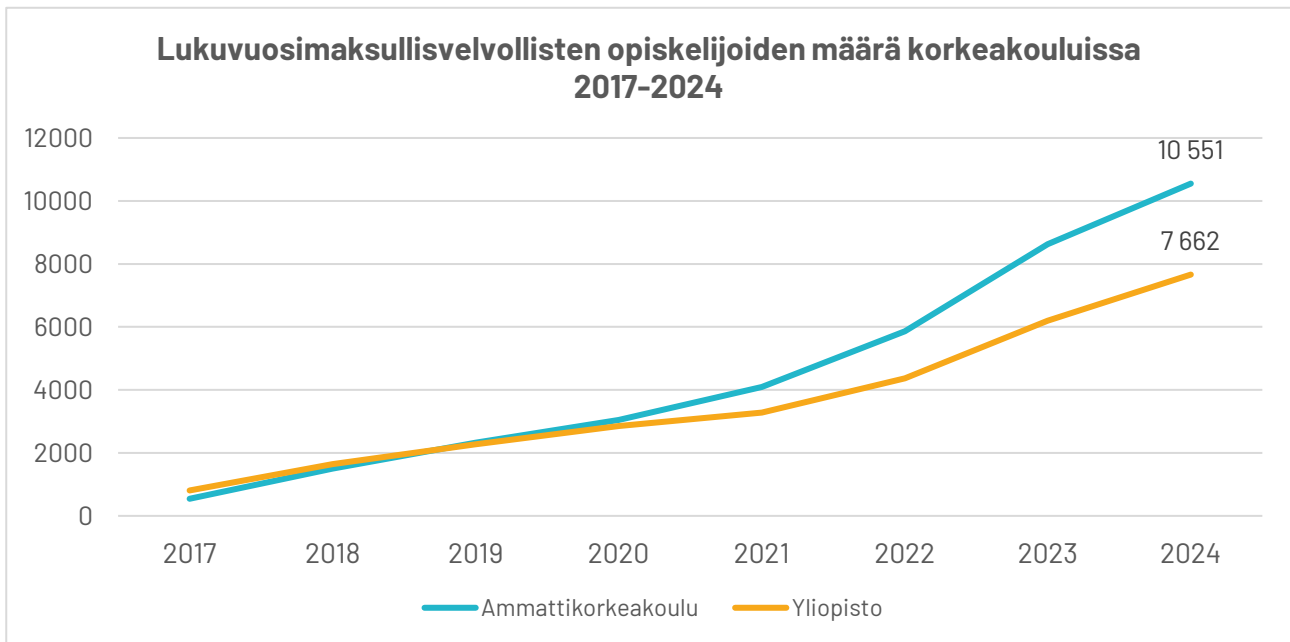
Ammattikorkeakouluja on poliittisen päättäjän ja ohjaavien ministeriöiden taholta voimakkaasti kannustettu lisäämään koulutusperäistä maahanmuuttoa helpottamaan osaajapulaa. Suomi asetti koulutuspoliittisessa selonteossa tavoitteeksi kolminkertaistaa ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä kolminkertaiseksi 15 000 opiskelijaan. Selonteossa asetettiin tavoitteeksi myös, että tutkinnon suorittaneista ulkomaalaisista opiskelijoista 75 prosenttia työllistyy suomalaisille työmarkkinoille. Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa uudeksi tavoitteeksi asetettiin etenemistä kohti lukukausimaksujen täyskatteellisuutta, jolla vahvistetaan korkeakoulujen tulopohjaa.

Ammattikorkeakoulut ovat siten tehneet viimeiset vuodet toimia, joilla kansainvälisten, erityisesti lukukausimaksuvelvollisten, opiskelijoiden määrää on kasvatettu, työllistymistä maahan tuettu sekä lukuvuosimaksuja ja stipendejä muutettu taloudellisesti kannattavaan muotoon.

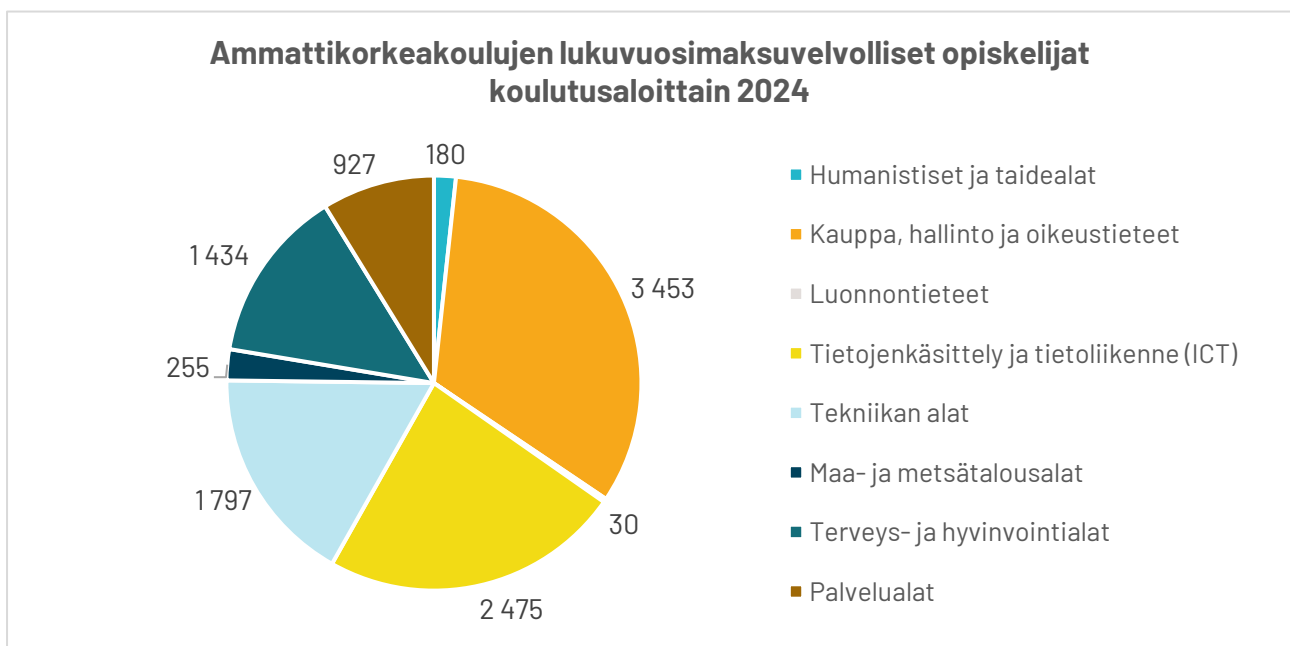
Ammattikorkeakoulujen kansainvälisistä opiskelijoista valtaosa eli yli 80 prosenttia tulee EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta ja ovat siten velvollisia maksamaan lukukausimaksuja opintojen suorittamisesta Suomessa. Kansallisten tavoitteiden näkökulmasta painopisteen siirtäminen tähän hakija- ja opiskelijaryhmään on ollut perusteltua, sillä EU- ja ETA-alueen ulkopuoliset opiskelijat tuottavat korkeakouluille lukukausimaksutuloja ja toisaalta ovat eurooppalaisia opiskelijoita halukkaampia työllistymään opintojen jälkeen suomalaisille työmarkkinoille.

Lukuvuosimaksullisen koulutuksen opiskelijat

Ammattikorkeakouluissa opiskeli vuonna 2024 yhteensä 10 551 lukuvuosimaksuvelvollista opiskelijaa, joista 9 642 opiskeli ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa ja 909 ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksesta. Kaikkiaan korkeakouluissa opiskeli vuonna 2024 yhteensä 18 213 lukuvuosimaksuvelvollista opiskelijaa, jolloin ammattikorkeakoulujen osuus kaikista opiskelijoista oli vajaat 60 prosenttia.

Ammattikorkeakoulujen kansainvälisistä opiskelijoista enemmistö opiskelee ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa, kun taas yliopistojen kansainvälisistä opiskelijoista selkeä enemmistö opiskelee maisteriohjelmissa. Ammattikorkeakoulututkintojen laajuus opintopisteissä on lähes kaksinkertainen yliopistojen maisteriohjelmiin verrattuna, joten opiskelijoiden kotoutuminen ja kotimaisten kielten oppiminen on pidemmällä opintojen päätyttyä. Toisaalta ammattikorkeakoulut ovat viime vuosina kasvattaneet myös englanninkielisten ylempien ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien määrää, sillä master-ohjelmien ovat kansainvälisessä koulutusmarkkinassa ylivoimaisesti yleisin koulutustuote.

Valtaosa ammattikorkeakoulujen lukuvuosimaksuvelvollisista opiskelijoista opiskelee liiketalouden, tekniikan tai ICT-alan koulutusohjelmissa. Myös terveys- ja hyvinvointialalla lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden määrä on kasvanut vauhdilla viime vuosina. Haasteeksi sote-alan koulutusmäärien kasvulle on tullut harjoittelupaikkojen puute, joka on este erityisesti sairaanhoitajan pätevyyteen tähtäävien koulutusten järjestämiselle.

Ammattikorkeakoulujen kansainvälisistä opiskelijoista selkeä enemmistö tulee tällä hetkellä Etelä-Aasian valtioista, kuten Bangladeshista, Nepalista, Pakistanista ja Sri Lankasta. Muita merkittäviä opiskelijoiden lähtömaita ovat Vietnam, Nigeria, Kiina ja Venäjä. Samat maat korostuvat myös hakijatilastojen kärjessä riippumatta siitä, tekevätkö ammattikorkeakoulut aktiivisesti rekrytointi- tai markkinointitoimia alueilla opiskelijoiden houkuttelemiseksi suomalaisiin korkeakouluihin.

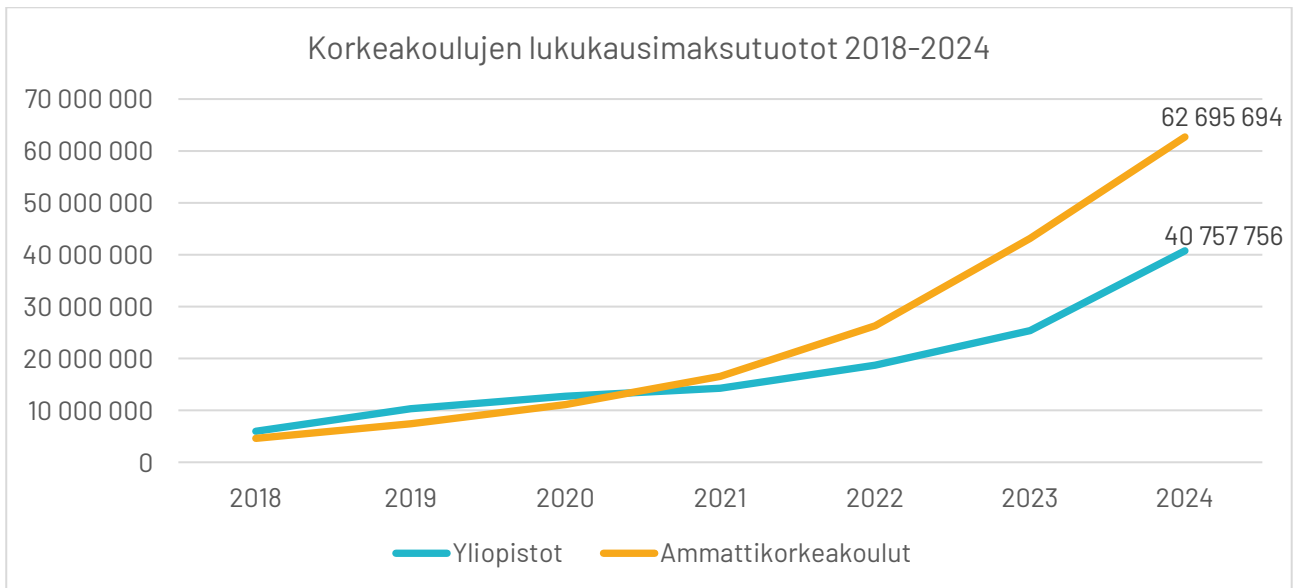
Etelä-Aasia	6 915
Kaakkois-Aasia	1 065
Länsi-Afrikka	696
Itä-Aasia	609
Itä-Eurooppa	525
Itä-Afrikka	201
Pohjois-Afrikka	147
Keski-Afrikka	141

Taulukko 1: Ammattikorkeakoulujen lukuvuosimaksuvelvolliset opiskelijat maanosien suuralueittain vuonna 2024.

Lukuvuosimaksut ja stipendit

Ammattikorkeakoulut ovat myös muuttaneet merkittäväällä tavalla lukuvuosimaksu- ja stipendikäytäntöään viimeisten vuosien aikana. Lukuvuosimaksujen taso on noussut kaikissa ammattikorkeakouluissa ja keskimäärin lukuvuosimaksu alemmissa tutkinnoissa tulee olemaan vuonna 2025 keskimäärin 10 000 euroa ja ylemmissä tutkinnoissa noin 11 000 euroa. Korkeakoulujen väliset hintaerot lukuvuosimaksuissa ovat keskimäärin varsin pienet ja hinnoittelu siten varsin yhdenmukaista.

Stipendien osalta merkittävin muutos on tapahtunut stipendien koossa ja kohdennuksessa. Stipendien koot ovat pienentyneet merkittävästi ja esimerkiksi early bird -alennukset aikaisin lukuvuosimaksun maksaneille ovat selkeästi alhaisemmat kuin muutama vuosi sitten. Enemmistö ammattikorkeakouluista on ottanut myös käyttöön stipendijärjestelmän, jossa stipendin saannin perusteena on suomen tai ruotsin kielen kielikokeen läpäisy. Stipendijärjestelmissä on edelleen merkittäviä eroja korkeakoulujen välillä ja korkeakoulut painottavat stipendijärjestelmissään eri asioita strategisten painopisteidensä mukaisesti.

Opiskelijamäärän kasvu sekä lukuvuosimaksu- ja stipendikäytänteiden muutos näkyvät selkeimmin ammattikorkeakoulujen ilmoittamissa lukukausimaksutuotoissa. Ammattikorkeakoulujen maksutuotot ovatkin opiskelijamäärään suhteutettuna suuremmat kuin yliopistoilla, joka tarkoittaa, että ammattikorkeakoulujen lukuvuosimaksut ovat korkeampia ja annettujen stipendien määrä pienempi. Ammattikorkeakoulut pyrkivät jo nyt kattamaan valtaosan lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden koulutusten kustannuksista lukuvuosimaksuilla.

Suomeen jääminen ja työllistyminen

Ammattikorkeakouluista valmistuneista EU- ja ETA-alueen ulkopuolisista valmistuneista opiskelijoista 58 prosenttia oli työllistynyt Suomeen, työttömänä oli noin viisi prosenttia ja maasta muuttaneita arviolta kolmannes vuosi valmistumisen jälkeen. Ministeriön arvioiden mukaan ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistyminen on Suomessa hyvällä tasolla eurooppalaisittain verrattuna ja työttömien määrä valmistuneista on vain hieman korkeampi kuin suomalaisilla valmistuneilla opiskelijoilla. Ammattikorkeakoulujen ulkomaalaisista opiskelijoista erityisesti Aasiasta ja Afrikasta tulevat opiskelijat työllistyvät Suomeen, kun taas EU-alueelta opiskelemaan tulvat opiskelijat palaavat kotimaahansa.

1 v. valmistumisen jälkeen					
	Työllinen	Päätoiminen opiskelija	Työtön	Muut	Muuttanut maasta
EU- ja ETA-maat (pl. Suomi)	42,8 %	3,2 %	4,9 %	6,1 %	42,8 %
Muut maat	57,8 %	4,8 %	5,3 %	14,7 %	17,3 %

Taulukko 2: Kansainvälisten opiskelijoiden sijoittuminen 1 vuosi valmistumisen jälkeen vuosina 2018–2022.

Ammattikorkeakouluista valmistuneet kansainväliset osaajat myös työllistyvät suhteellisen hyvin asiantuntijatehtäviin. Erityisesti ICT-alalla ja terveys- ja hyvinvointialalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet päätyvät nopeasti asiantuntijatehtäviin Suomessa. Samoin Master-tason tutkinnon suorittaneet työllistyvät hyvin koulutustaan vastaaviin tehtäviin. Toisaalta luvuista on havaittavissa, että osalle opiskelijoista työllistyminen alan tehtäviin on haasteellista. Vaikka ammattikorkeakouluopintoihin kuuluvat lakisääteiset harjoittelut ja opinnot on kytketty tiiviisti työelämäyhteistyöhön, on

valmistuneiden kansainvälisten opiskelijoiden haasteellista löytää työtä Suomesta, vaikka kyselyiden perusteella sitä enemmistö täällä opiskelevista toivoo.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry